

DE HISTORISCHE VERENIGING OUD-BEIJERLAND

Opgericht 30 september 1997

Beschermheer F.A. van Tuyl van Serooskerken,
Ambachtsheer van Oud-Beijerland

“BEIJERLANDSCHE BERICHTEN”

Verschijnt 4 x per jaar.

Bestuur:

Voorzitter:	P.J. in 't Veld	0186 - 617523
Secretaris:	A.W. de Groot	0186 - 615425
	Willem Vrijlandtstraat 75	
	3262GN Oud-Beijerland	
Penningmeester:	D.H. v.d. Linden	0186 - 614932
Alg.Adjunct:	A. v.d. Berg	0186 - 614240
Lid	D.Dijkshoorn-Bison	0186 - 613707

Contributie:

Leden € 13,00 per jaar
Donateurs € 9,00 per jaar

Rekeningnummer: 3511.87.103
t.n.v.: HVO, Oud-Beijerland

Naar buiten de regio worden de Beijerlandsche Berichten per post opgestuurd en brengen wij € 3,00 portokosten in rekening.

Ons archief is gevestigd in de Openbare Bibliotheek, genaamd:
Historisch Informatie Punt (HIP), Steenenstraat 24 Oud-Beijerland.

Open: elke 2^e donderdag van de maand van 14.00 tot 16.00 uur.

Buiten deze tijden even bellen naar A.v.d.Berg, ☎ 0186 – 614240.

Soms worden er foto's gebruikt van Joris Buitendijk ☎ 0186 –617667.

ISSN: 2210-8645

www.hvobl.nl

Van de bestuurstafel.

Hierbij presenteren wij u het septembernummer van de “Beijerlandsche Berichten”.

Op 10 september, tijdens de jaarmarkt en open monumentendag, kunt u onze vereniging weer vinden met een kraam.

We spelen dit jaar met foto's in op het thema van open monumentendag “**nieuw gebruik oud gebouw**”, waarmee we laten zien welke monumenten in ons dorp een nieuwe functie hebben gekregen.

Verder kunt u, voor zover u dit nog niet heeft gedaan, zich uiterlijk tot 10 september (ook op de kraam van de jaarmarkt) opgeven voor de leden en donateurvond op 27 oktober, met als gastspreker:

Leendert Lodder.

Als u zich op tijd opgeeft bent u verzekerd van een zitplaats.

**Tot ziens op de jaarmarkt
of op
ledenvergadering in “Maranatha”.**

Het Bestuur.

Onze kraam op “De Jaarmarkt” (september 2011)

Bedrijvigheid in ons dorp.

In een vorige editie van de “Beijerlandsche berichten” hebben wij u gemeld dat wij bezig zijn met de inventarisatie van historie van de Oud-Beijerlandse bedrijvigheid door de jaren heen. Alle winkels, horeca en overige bedrijven worden in kaart gebracht door middel van advertenties, rekeningen, brieven en andere uitingen. Maar ook redactionele stukjes uit de media worden daarbij geïnventariseerd.

Oud-Beijerlanders zijn van oudsher al handelslieden geweest en ook de centrumfunctie heeft daar aan bijgedragen. U hoeft “Uit vervlogen dagen”, van Siderius, er maar op na te slaan om te zien hoeveel bedrijvigheid er al was kort na het ontstaan van ons dorp.

Maar wat wij vooral zichtbaar kunnen maken zijn de winkels en bedrijven na 1900, omdat voor die tijd er net of nauwelijks uitingen zijn van advertenties e.d.. Omstreeks 1900 zie je de eerste vermeldingen van bedrijven in het “Nieuwsblad voor de Hoeksche Waard en IJselmonde”. Daar vind je dan al advertenties van H.J. Groeneweg aan de Zinkweg die verkoop “*fijn gekristalliseerde kopervitriool*” en “*normaal pappoeder*”

Of: A.A. Demmers Voorstraat 13 is overal te ontbieden voor “*het schoonmaken en repareren van klokken, wekkers, pendules en horloges*”. Maar ook verkoopt G.C. Vink in september 1914 “*zuivere roomboter thans Fl. 1,60 per kg.*”. Dit zijn zomaar wat gevonden advertenties uit het Nieuwsblad.

Maar ook voor de latere jaren zijn de programmaboekjes van de Oranjevereniging, gemeentegidsen een bron van informatie. Zo breng je in kaart dat slager Brussaard, voordat hij zich aan de Oost Voorstraat 40 vestigde, “Paulus Brussaard” eerst gevestigd was aan de West Voorstraat 29, waar nu Donald de Jong zijn makelaarskantoor heeft. De gegevens worden zoveel mogelijk ondersteund met achtergrondinformatie zoals foto’s of redactionele stukjes in “Het Kompas” en andere bladen. Dat geeft dan weer wat achtergrondinformatie.

Met name de laatste 20 jaar is er veel veranderd in het winkelbestand in ons dorp. Dat geeft bij het samenstellen van dit archief veel momenten van herkenning zo van: “O ja, die heeft er ook nog gezeten”. Indien het mogelijk is wordt natuurlijk ook vermeld wanneer men zich vestigde of weer vertrok. Vandaar dat de datum op rekeningen of brieven van belang zijn.

Ook de bedrijventerreinen “Den Bosschen” en “Hoogerwerf” worden geïnventariseerd met advertenties of andere uitingen.

Bij sommige bedrijven, zoals Koen Visser (Masterfood) en Koni, wordt doorverwezen naar aparte dossiers.

Op dit moment beslaat het onderdeel “De bedrijvigheid” in ons archief al 9 ordners.

Zodra onze nieuwe archiefkast in het “Historisch InformatiePunt” is gearriveerd, wordt dit gedeelte van het archief daarin ondergebracht en natuurlijk bijgehouden. Want wat vandaag nieuws is, is morgen historie. Heeft u nog iets wat een aanvulling kan zijn op dit al omvangrijke stuk van het archief, loop dan eens een keer binnen in het “Historisch InformatiePunt”. Elke 2^e donderdag van de maand in de openbare bibliotheek aan de Steenenstraat.

D.A. de Vroedt, Oostdijk 47-49, nu Bristol.
Links op de ruit; grossier in garen en band, sajetten,
Rechts op de ruit: grossier in kolonialenwaren.

TUSSEN BERNISSE EN STRIENE.

De jeugd en de liefde horen bij elkaar. Jonge mensen hebben zo hun gedachten over hun toekomst en hun eventuele partner daarbij. Hoe gaat dat. Het is zestig jaar geleden dat ik dat zelf meemaakte maar ik herinner me nog wel dat ik me ook afvroeg, zoals zovelen, wat voor iemand zo'n partner zou moeten zijn qua karakter, uiterlijk, levensovertuiging, afkomst, enz. Al fantaserend krijgt zo iemand vorm: de droomprins of –prinses!

Als tachtigjarige heb je een heel andere belangstelling. In mijn geval kijk je dan wat verder terug dan je eigen geschiedenis. Je probeert je bijvoorbeeld een idee te vormen hoe de polder Oud-Beijerland ontstaan is en vooral hoe het er hier uitzag vóór die inpoldering in 1556. Daarover lezend wat anderen al onderzocht hebben en speurend in de archieven ontstaat ook een droom, nl. een gedroomd landschap. En net als vroeger in de liefde is de teleurstelling groot als de ontmoeting met de werkelijkheid toch niet aan je verwachtingen voldoet.

Hoe zag het er hier uit in vroeger eeuwen?

Betrouwbare kaarten uit bijvoorbeeld 1300 zijn er niet. We moeten de kaart samenstellen aan de hand van beschrijvingen in oude oorkonden, schetsjes van landeigendom, bodemkartering na het nemen van grondmonsters, enz.

Iedere historicus en iedere cartograaf interpreteerde de gevonden feiten op zijn eigen manier zodat er nu kaarten in omloop zijn die onderling zeer verschillen.

Ons nationaal archief heeft een schitterende collectie atlassen en oude kaarten. Net zoals in de liefde zoek je dan toch naar een weergave van je droom.

En ja hoor! Als je maar blijft zoeken kom je die droom een keer tegen.

Hoera!!!

Zo moet het er hier in 1300 uitgezien hebben. Hoe? Dat is te zien op de kaart die is opgenomen in de 'Geschiedkundige Atlas van Nederland', uitgegeven in 1932. Het initiatief tot het samenstellen van deze atlas was genomen op een congres in Dordrecht in 1897. Citaat uit het voorwoord van de atlas:

Op het 25ste Ned. Taal- en Letterkundig Congres, gehouden te Gent 28/30 Aug.1899, verklaarde de commissie daarmede aan haar oorspronkelijke opdracht te hebben voldaan.

*Zij wenschte zich echter permanent te verklaren voor de voorbereiding voor een grooten wetenschappelijken atlas voor Noord en Zuid, en daarbij den nadruk te leggen op de **sociale en economische ontwikkeling van het volk.***

Deze permanent-verklaring werd door het Congres goedgekeurd en toegejuicht.

In 1300 was er nog geen Nederland met grenzen zoals we die nu kennen. Het was een verzameling lage landen van Duinkerken tot en met Oost Friesland waar een enigszins vergelijkbare taal gesproken werd. De landen waren verdeeld in hertogdommen en graafschappen die dan weer met z'n allen onder een koning of keizer als heerser vielen.

Bij een begrip als lage landen denk je meteen aan stormen op zee en hoge waterstanden in de rivieren. Door de ligging in een rivierendelta zo dicht bij de zee, veranderde ons gebied onder invloed van het water onophoudelijk. Zoet, zout en brak water bepaalden het landschap, de begroeiing en de aanslibbing.

Zelf kan ik niet goed genoeg kaarttekenen om mijn droom zichtbaar te maken. Dat heb ik aan Beekman overgelaten.

Op mijn gedroomde kaart, getekend door A.A.Beekman, is te zien hoe het eiland Putten er in 1300 uitzag. De grote polder Oud-Putten met eraan vast de uitbreiding Nieuw-Putten.

De dijken waren in die tijd nog niet zo solide als nu. Het dijkenboek 'Tractaet van Dijckagie' door Andries Vierlingh *) moest nog geschreven worden. Kort voor zijn dood in 1579 schreef hij dat pas. Er dreigde altijd het gevaar van een dijkdoorbraak. Doordat drooggelegd land inklinkt, soms meer dan een meter, staat het water tegen de dijken dan hoger dan het maaiveld in de polder. Niet erg geruststellend.

Maar even zo vrolijk gingen de Puttenaren putten graven in hun polder om derrie of darinck te winnen, wij noemen dat tegenwoordig turfsteken. Zij noemden dat moeren. Samengeperst onder de kleilaag

bevindt zich de voormalige begroeiing door bomen en struiken. Prima brandstof.

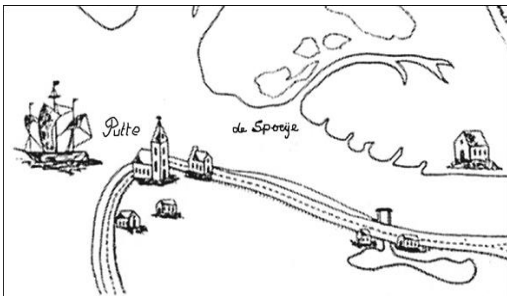
Bovendien had de zee er veel zout in achtergelaten. Door de derrie te verbranden bleek de overblijvende as goed bruikbaar zout op te leveren.

Een bedrijf dat in vroeger eeuwen tot veel landverlies had geleid was het zogeheten darinckdelven, ook wel kornekoten, zel- of moernering genoemd.

De bewoners waren op die manier natuurlijk wel hard bezig hun eigen land “op te eten”. De catastrofe kon dan ook niet lang uitblijven. Vanaf 1350 braken regelmatig de dijken in de herfststormen. Het aldus ingebroken land werd niet meer bedijkt daarna. Veel bewoners trokken daarom naar veiliger gebieden. Het gevolg was dat er steeds minder mankracht beschikbaar was voor de steeds meer onderhoudvragende dijken. Ongeveer zoals er nu steeds minder mensen zijn om de vergrijzende bevolking te verzorgen.

De polder met de naam Oud-Putten werd voortaan Oud-Puttermoer genoemd. Met slechts hier en daar een bewoner op een terp, in deze streek een bargh genoemd.

Ook het dorp Putten met de polder Nieuw-Putten werd steeds vaker het slachtoffer van natuurgeweld. Het kon niet uitblijven. In 1530 en 1532, de zg. eerste en tweede uitslag, ging ook die polder met dorp en al eraan.

**) Andries Vierlingh (1507–1579) wordt steeds bekwamer in zijn werkzaamheden. Tegelijkertijd neemt zijn ergernis toe over het gepruts dat hij overal ziet op het gebied van waterwerken. Dijken worden verstevigd met oude karren en dode paarden. De dijkgraven, aangesteld als toezichthouders, zijn meestal profiteurs die van geen eb of vloed weten. Vaak hebben ze hun winstgevende baantje te danken aan een vorstelijke gunst. Van het dijkwezen hebben ze evenveel verstand als een zeug van het eten met mes en vork. Dat kan beter en dat móet beter, vindt Vierlingh.*

Belastingontduiking...

De belangrijkste vaarweg tussen Vlaanderen en Holland ging langs Dordrecht. Door zijn strategische ligging kreeg deze stad al in 1299 het stapelrecht. Dat recht hield in dat goederen die langs een stad met stapelrecht werden vervoerd, eerst in die stad moesten opgeslagen en daar te koop worden aangeboden. Dit stapelrecht werd pas in 1815 officieel wereldwijd afgeschaft tijdens het Congres van Wenen.

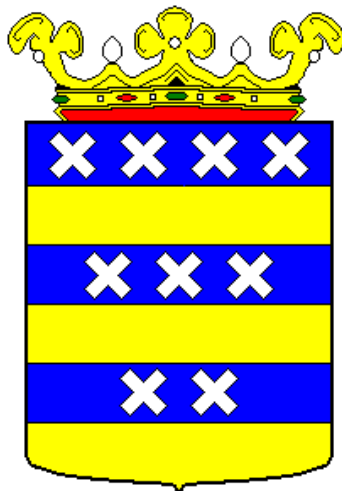
Door het stapelrecht maakte de stad Dordrecht een grote economische ontwikkeling door en werd het een belangrijke plaats in de regio. Alle goederen die tussen de Vlaamse steden Brugge, Gent en Antwerpen, en aan de Hollandse kant Haarlem, Leiden en Delft verhandeld werden moesten in Dordt overgeladen worden na betaling van een soort invoerrechten.

Dat kostte dus geld. En wat doen handelaren dan? Die zoeken een vaarweg die niet langs Dordrecht loopt. Bijvoorbeeld de Kromme Striene of de Bernisse.

Waar de Striene in de Maas viel ging men toen maar gauw tol heffen bij Strienemonde of Spaarkous. Schippers die kozen voor de Bernisse waren evengoed de sigaar want ook daar werd een tol ingesteld, en wel in Geervliet.

Het Land van Putten omvatte toen behalve de eilandjes die aaneengroeiden tot het huidige eiland Voorne-Putten, een deel van de huidige Hoeksche Waard, een deel van het eiland IJsselmonde en een deel van het huidige Goeree-Overflakkee. Zetel van het bestuur was Puttenstein nabij Heine Noord. In de strijd met de Vlamingen (waarbij de voor deze burenen zeer nadelige tol de inzet was) werd dit slot in 1304 verwoest en de heren vestigden zich op hun Geervlietse hof. Geervliet werd daarmee hoofdplaats van Putten.

De vroegst bekende heer van Putten was Hugo van Voorne die in 1189 stierf. Zijn dochter erfde de heerlijkheid Putten. Zij was getrouwd met Jan Persijn, die naar alle waarschijnlijkheid de gebieden rond Poortugael en de tol van Geervliet beheerde. Door de erfenis van Hugo van Voorne kwamen de genoemde gebieden in één hand. Jan Persijn ging zich Jan van Putten noemen. In de oorkonden wordt hij ook wel aangeduid met Johannes van Putten.

In 1229 werd Jan opgevolgd door zijn zoon Nicolaas van Putten. Het wapen van de heren en vrouwen van Putten werd later het gemeentewapen van o.a. Spijkenisse (de kroon op het wapen is later toegevoegd). Na de uitslag van Putten ging het water een weg zoeken via een eerst nog onaanzienlijk kreekje het Spui genaamd.

Hierdoor verzandde zowel de Bernisse als de Striene die onbruikbaar werden voor de scheepvaart. Bij het verdrongen dorp Putten werd toen in 1552 fluks een tol ingesteld. Er werd een wachthuis van de Geervlietse tol geopend aan het Spui nabij Hekelingen, thans Ouwe Tol genaamd. Oud-Beijerland bestond toen nog niet, vandaar de aanduiding ‘nabij Hekelingen’

Het eiland Voorne, ten westen van de Bernisse en het eiland Putten ten oosten kregen een nieuwe landscheiding: ‘Het Spui’. Voorne werd voortaan Voorne-Putten genoemd en het voormalige Putse eiland zou door Lamoraal van Egmont ‘Beijerland’ genoemd worden naar zijn echtgenote Sabina van Beijeren.

De eerste Beijerlandse polder werd drooggelegd in 1556. Het is in die polder dat drie jaar later het dorp Beijerland werd gesticht. Toen er een tweede polder tot stand kwam werd het **Oud**-Beijerland.

Piet Spanjers.

Hoe kwam de geschiedkundige atlas indertijd tot stand?

Nu we het er toch over hebben is het misschien nuttig om eens te kijken hoe zo'n project tot stand komt. Project ja, want zo kun je de werkzaamheden voor het maken van een atlas wel zien. Er is aan gewerkt van 1897 tot 1935. Me dunkt, ze zijn niet over één nacht ijs gegaan.

Hoe de gang van zaken geweest is staat beschreven in de inleiding die bij de atlas hoort. Deze inleiding is geschreven in het mooie Nederlands dat in de eerste helft van de vorige eeuw gebruikt werd. Het is daarom dat ik de teksten zo laat zoals ze indertijd geschreven zijn.

Daar gaan we dan.....

Op het 24^e Nederlandsch Taal- en Letterkundig Congres, gehouden 23 – 26 Aug. 1897 te Dordrecht, werd, ingevolge een reeds het vorig op het Congres te Antwerpen aangenomen motie, een commissie benoemd, die in opdracht had het samenstellen van een

nieuwen historischen atlas voor Noord en Zuid te bevorderen. Tot leden dezer “Commissie tot voorbereiding van de uitgave van een historischen atlas van Noord- en Zuid-Nederland” werden op het Congres te Dordrecht benoemd de heeren Prof.Dr.P.J.Blok, Prof.Dr.P.Fredericq, Dr.J.Frederichs, Prof.Dr.R.Fruin, J.H.Hingman, Prof.Mr.J.Heeres, Dr.H.van der Linden, Mr.J.C.Overvoorde en Mr.L.Willems.

Met het oog op de Belgische leden werden de vergaderingen te Dordrecht gehouden. In 1899 wenschte de commissie zich permanent te verklaren. De Commissie meende, dat voor Noord-Nederland de bestaande historische schoolatlassen en speciaal die van Hettema geheel aan de te stellen eischen beantwoordden, zoodat zij besloot te trachten een der bestaande atlassen te doen aanvullen met kaarten voor het Zuiden of zoo mogelijk een nieuwen atlas voor Zuid en Noord te doen verschijnen. De heer Hettema heeft daarop een 2e uitgave van zijn schoolatlas bewerkt, aangevuld voor het Zuiden volgens de wenschen van het Congres.

Hoewel de Congressen van Leuven en Antwerpen niet twee atlassen wenschten maar één, tegelijk voor Noord en Zuid, is het daartoe nooit gekomen. Uit een uitgevers oogpunt was splitsing gewenscht, daar de onderwijstoestanden in beide landen veel verschillen. Het zou moeilijk, waarschijnlijk onmogelijk geweest zijn het verlof tot invoering te verkrijgen van den “Conseil de perfectionnement”, daar zonder diens instemming geen boeken op de Belgische scholen mogen worden ingevoerd. De kaarten van Hettema’s atlas tot die van het laatst der 16^e eeuw konden ook voor België dienen, maar het bleek, dat o.a de inlichtingen, daarvoor van een paar Belgische leden verkregen, ook voor een 3^e uitgave (1902) veel te wenschen overlieten. Dit heeft tot veel geschrijf en gewrijf aanleiding gegeven, maar dit punt kan hier verder onbesproken blijven,

Alleen zij hier nu nog met een kort woord vermeld het tot stand komen van dezen grooten wetenschappelijken “Geschiedkundige Atlas van Nederland”.

De genoemde permanent verklaarde commissie kwam daarna gedurende vele jaren bijeen, steeds onder de leiding van Prof. Blok als

haar ijverige voorzitter, tot 1905 in den regel te Dordrecht daarna elders. De Belgische leden bleven echter langzamerhand weg; alleen Prof. Paul Fredericq bleef de vergaderingen tot in 1905 bijwonen. Toen echter het in dat jaar nieuw benoemd Belgisch lid op het Congers te Brussel in 1906 had voorgesteld een afzonderlijke commissie voor Noord-Nederland en een voor Zuid-Nederland te benoemen, werd besloten de Belgische leden niet meer op te roepen.

Eindelijk werd in 1904 de Utrechtsche Centrale Commissie met de Commissie voor den wetenschappelijken atlas samengesmolten, waardoor de zoogenaamde “gemengde commissie” ontstond, later na het begin der uitvoering ook wel vulgo de Atlas-Commissie genoemd. Ter voorkoming van verwarring zij hier opgemerkt, dat de werkzaamheden aan den Atlas elk jaar in de Bijdragen en Mededeelingen van het Historisch Genootschap beschreven worden met het geheel onjuiste bovenschrift “Jaarverslag van de Commissie voor Historisch Statistische schetskaarten van Nederland”.

Intusschen werden jaarlijks vergaderingen gehouden, nieuwe leden werden benoemd; na het bedanken van den Hr. Overvoorde wegens gezondheidsredenen in 1904, werd Hr. Bannier secretaris. Vele onderwerpen werden genoemd die men wenschte in kaart gebracht te zien, leden der Commissie boden zich aan om die te bewerken, ook andere deskundigen die men geschikt en waarschijnlijk bereid achtte werden genoemd. Maar tot een begin van uitvoering kwam men niet, totdat eindelijk in 1907 op verzoek der commissie de Hr. Beekman zich bereid verklaarde de leiding en bewerking van den atlas op zich te nemen en daarmede 1½ à 2 jaar later te zullen beginnen. Hij zegde tevens toe er voor te zullen zorgen, dat voor elke kaart die een toestand zou weergeven in of na 1300, de geographische gesteldheid van het oogenblik zou worden geteekend en dat bovendien eenige afzonderlijke kaarten zouden worden gemaakt van de veranderingen van den bodem en de wateren in het Westen en Noorden des lands. Op zijn verzoek werd een commissie van bijstand benoemd, bestaande uit de leden A.A. Beekman, F.A. Hoefler, S. Muller Hzn, J.C. Ramaer, A. Telting en M. Schoengen, die een plan zouden opmaken voor den geheelen atlas, doch alleen op politiek en kerkelijk gebied. Voor kaarten op sociaal en economisch terrein achtte men den tijd nog niet gekomen.

Dit plan is toen opgemaakt, voornamelijk ontworpen door de bekwame hand van Mr. S.Muller Hzn.; het is dat hetwelk met eenige wijzigingen en aanvullingen tot nu is gevolgd. Bij elke kaart zou een tekst worden gevoegd, bevattende een toelichting en gedocumenteerde motiveering daarvan, - niet een stuk geschiedenis, daar niet een geschiedkundige verhandeling maar een geschiedkundige atlas bedoeld werd. Het blijkt echter voor sommige medewerkers, ook als gevolg van de aard van het onderwerp, moeilijk geweest te zijn zich geheel aan deze opvatting te houden.

Volgorde en schaal werden aan de Hr.Beekman overgelaten en toen deze in 1909 nog geen gegevens van medewerkers ontvangen had, besloot hij een aanvang te maken met een paar kaarten die hij zelf meende te kunnen ontwerpen. Hij kon toen het volgend jaar reeds aan de Commissie toonen de copij voor 4 bladen van de kaart "De Republiek in 1795", schaal 1:200 000 en van het blad Hollands Noorderkwartier van de kaart "Holland, Zeeland en Westfriesland in 1300". Toen werd de Hr.Beekman ook benoemd tot waarnemend secretaris in plaats van den Hr.Bannier, die om gezondheidsredenen moest bedanken, kort daarna tot 2^{en} secretaris, terwijl de Hr.Hoefer, de secretaris der vroegere Centrale commissie voor de schetskaarten, 1^e secretaris bleef.

Intusschen was de uitgever reeds spoedig begonnen met de reproductie der hem aangeboden copij. De arbeid kon geregeld worden voortgezet; gedurende 23 jaar is nooit eenig oponthoud voorgekomen. De Hr.Beekman teekende alle bladen, nu reeds 150 en 12 van de koloniën, waarvoor gedeeltelijk van bestaande kaarten kon worden gebruik gemaakt. Zij werden alle door J.Smolders & Co. op steen gebracht en gedrukt. Voor de kaarten die hij niet zelf ontwierp zocht de Hr.Beekman in overleg met de Commissie de medewerkers – een niet altijd gemakkelijke taak! – Ook aan den uitgever werden door de sterk stijgende reproductiekosten na den oorlog zware eischen gesteld. De kaarten met de daarbij behoorenden tekst zijn altijd afzonderlijk verkrijgbaar gesteld. Daar een gebonden exemplaar van den geheelen atlas onhandelbaar groot en zwaar zou geweest zijn, werd ongeveer de eerste helft, tot en met de oprichting der nieuwe bisdommen (1561) in één hand bijeengebracht, wat daarna ook met de andere helft zal

geschieden. Ondanks vele moeilijkheden hopen èn de Commissie èn de uitgever ongeveer over 3 jaar den geheelen atlas voltooid te zien.

Prof. Dr. P.J.Blok, onze volijverige voorzitter gedurende 32 jaren! die ons 24 October 1929 ontviel, en evenmin diens opvolger Ir. J.C.Ramaer, die zeer veel voor den atlas deed en die 17 Juni 1932 overleed, hebben dat helaas niet meer mogen beleven. Aan hunne nagedachtenis zij ook hier dankbare hulde gebracht.

A.A.BEEKMAN, Secretaris
Commissie Geschiedk. Atlas

Secretaris Beekman, die in de totstandkoming van de atlas een groot aandeel heeft, laat dat in de door hemzelf geschreven inleiding bepaald niet onvermeld. Het is hem gegund.

Piet Spanjers.

Mitento 1937.

Onlangs kwam de Historische Vereniging in het bezit van een programmaboekje van de tentoonstelling "Mitento" uit 1937.

Deze middenstandtentoonstelling (Mitento) werd gehouden in de periode van dinsdag 6 tot en met zondag 10 april 1937 in het toenmalige gebouw van de Coöperatieve tuinbouwveiling, Deze stond daar waar nu de veilingpassage is.

De tentoonstelling was voor handel, nijverheid, industrie, landbouw en automobielen.

Het programmaboekje geeft leuke informatie.

Op dinsdag 6 april om 14.30 uur opent burgemeester A.C. de Vries Broekman de Mitento en `s avonds is er een feestelijke "rondmarsch" van de Harmonie naar de tentoonstelling.

Op woensdag 7 april krijgt iedere bezoeker tussen 18.00 – 22.00 uur gratis poffertjes, zo ook op vrijdag 9 april.

Onder de titel “Op naar de Mitento” is er een stukje van M. Hamme:

“Gij, client zijt veeleischend. Het is een bijna bovenmenselijke taak, aan de onophoudelijk veranderde wenschen van het publiek op zoo velerlei gebied van mode, smaak en sorteering te voldoen en dan nog steeds het nieuwste te brengen.

Doch dat hindert niet, de middenstand volbrengt die. Zelfs gaarne. Als de koopers maar komen willen”.

“Daarom staan wij nu hier in onze stands. Komt, ziet en overtuigt u, dat wij u inderdaad iets hebben aan te bieden. Wij spelen onzen rol in het schouwtooneel der wereldhuishouding.

Koopers van Oud-Beijerland en omstreken, speelt gij den Uwen, laat de machines weer draaien!”.

Op de tentoonstelling staan 43 stands van de standhouders zijn er slechts enkele afkomstig uit Oud-Beijerland.

De fa. de Koning Azn. heeft 5 stands in gebruik, volgens een advertentie wordt er promotie gemaakt voor de Renault Celtaquatra, die een maximale snelheid heeft van 100 km en een benzineverbruik van 1:11, weegt 1100 kg en kost Fl. 1595,--.

Ook is er de Renault primaquatra. Die kost Fl. 1750,--, weegt 1200 kg en heeft een topsnelheid van 120 km. Maar ook de Diamond-trucks van De Koning zijn nog te zien.

Ook promoot De Koning zijn “King- olie en vetten”.

Verder vinden we er de Oud-Beijerlandse bedrijven als:

Fa. L.J. Hulshoff met zijn kantoormachines,

Opticien J.B. Stolk,

Bleyenbergh met zijn elektrische artikelen.

Ondanks dat veel exposanten van buiten Oud-Beijerland komen, wordt er wel door de Oud-Beijerlandse bedrijven geadverteerd in het programmaboekje zonder dat zij op de tentoonstelling vertegenwoordigd zijn.

We laten enkele van deze bedrijven de revue passeren, zeker de ouderen onder ons zullen ze zeker herkennen.

- Bode Schop Oost Voorstraat 3, voor vervoer naar Rotterdam.
- Radio Centrale, die Waldhausen stofzuigers aanprijst.
- Het Gemeentelijk Gas- en Elektriciteitsbedrijf, die aangeeft in 1936 een gasproductie te hebben gehad van 40.000 m³ voor een prijs van 4 cent per m³.
- Fa. A. Taselaar Molendijk 12-16 met als telefoonnummer 18, “Van ouds het adres voor kruideniers- en grutterswaren”
- Drogisterij J.M. Cornelisse, hoek Molendijk- Voorstraat.
- Wed. A.P. van Ooijen, Havendam 25, “Voor Wales, Belgische anthraciet”
- M. Hamme, leraar M.O. boekhouden. Hamme is tevens een initiatienemer van de tentoonstelling.
- Banketbakkerij A. Dulfer, v/h Schoonheijt Oostdijk 14 “Voor fijne bonbons en luxe doozen”
- Loodgieter A. in 't Veld Oostdijk 125 voor het leveren van “Waschtafels, Closets en Baden”
- Wie zijn huisapotheek niet compleet heeft kan terecht bij J.v. d. Heijden ass. Apoth.
- Of voor een “billijken prijs” een foto van fotografie Straus Oostdijk 38..

Wilt U met de a.s. feestdagen een keurige etalage- of gevelverlichting hebben, vraagt dan vrijblijvend gratis advies en begrotingen bij Electro-Techn. Bureau

— K. SCHIPPER —

OOSTDIJK 31 - OUD-BEIJERLAND

Tevens Uw adres voor Licht- en Krachinstallatie's alsmede verlichtingsartikelen voor iedere beurs.

30

Geachte Cliëntèle! Denk om Uw plaatsgenoten!

 Vraag onze **Hollandsche Wafelen**. Op bestelling aan huis bezorgd à **10 cent** per stuk. **Siroop Wafelen** en onze prima **Koekjes**.

Tijdens de Mitento aan huis in voorraad. Aanbevelend,

C. F. DE RONDE.
WEST-VOORSTRAAT 19 - OUD-BEIJERLAND.

**...ook u kunt
geld verdienen
voor uw club,
vereniging
of ...!**

**Bent u lid van deze club of vereniging?
Dan kunt u de clubkas flink spekken!**

Koopt of verkoopt u een huis via makelaardij De Jong of laat u uw huis door ons taxeren, dan keren wij een bonus uit op de rekening van uw club, vereniging of ... van uw keuze. Deze bonus kan wel oplopen tot € 225,- per klant!

Kom voor meer informatie vrijblijvend langs bij één van onze vestigingen of kijk eens op onze website: www.makelaardijdejong.nl

Makelaardij De Jong
West-Voortstraat 29
3262 JP Oud-Beijerland
Telefoon 0186-617555

Makelaardij De Jong
Pleifer Repelaerstraat 61B
3297 BL Puttershoek
Telefoon 078-6736255

De actieve Makelaar

www.makelaardijdejong.nl

funda
powered by nvm

Particulier & Zakelijk | Verkoop | Aankoop | Taxaties | Hypotheken

Aanwinsten tot augustus 2011.

- CD met Dia's van 400 jaar Oud-Beijerland en 50 jaar Oranjevereniging "Prinses Juliana", met dank aan hr. B. van Balen Blanken.
- Burgerpanelverslag i.v.m.recreatie 2011, in opdracht van de gemeente Oud-Beijerland.
- Gegevens over de familie van Bezeij.
- Boek: Het Beroepsjournaal van Dr.J.F.Ph.Hers, arts te Oud-Beijerland van 1881-1915 door P.G.M.G.Perneel, 2000, uitg.Erasmus Publishing, Rotterdam.
- Beeldkwaliteitsplan van het Centrum van Oud-Beijerland, 1993.
- Het Bindend Element, brochure uit 2001 over 30 jaar sociaal cultureel werk in Oud-Beijerland door Jan Robbemont, 2001.
- DVD - Schipper-Mode in Oud-Beijerland, juni 2011.
- DVD - De brief van Bas Barendrecht n.a.v. het tv. programma in "Goudmijn", januari 2011.
- DVD - Leendert Lodder in tv. programma "Tijd van Max" in februari 2011
- CD - De RK-begraafplaats van Oud-Beijerland op foto's van april 2011.
- Boekje over de "Onthulling van het monument voor Burgerslachtoffers in Korendijk", mei 2011.
- Info over de Brandweerorganisatie en de jaarverslagen van 2005 en 2010.
- Digitaal boek van Ds. Havinga over de Waldenzen, predikant te Oud-Beijerland 1900-1904

Korte Laning met oorspronkelijk Dievenpadje

Foto van dia > B.v.Balen Blanken <